

PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS,

annettu 30 päivänä toukokuuta 2011,

unionin Portugalille myöntämästä rahoitustuesta

(2011/344/EU)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan rahoituksen vakautusmekanismin perustamisesta 11 päivänä toukokuuta 2010 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 407/2010⁽¹⁾ ja erityisesti sen 3 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Portugalin rahoitusmarkkinoihin on viime aikoina kohdistunut kasvavia paineita, mikä luo enenevästi huolta Portugalin julkisen talouden kestävästä. Nykyisellä kriisillä on ollut huomattava vaikutus myös julkiseen talouteen, mikä johti lopulta siihen, että valtionvelkakirjojen korkoerot kasvoivat jyrkästi. Luottoluokituslaitosten alennettua Portugalin joukkovelkakirjojen luokitusta useaan otteeseen maa ei pystynyt enää hankkimaan uutta rahoitusta julkisen talouden kestävyuden kanssa sopu- soinnussa olevin ehdoin. Samaan aikaan ulkomaisesta rahoituksesta erityisesti euroalueella hyvin riippuvaiselle pankkisektorille kävi entistä mahdottomammaksi saada markkinarahoitusta.
- (2) Koska poikkeuksellinen tilanne, johon hallitus ei ole voinut vaikuttaa, oli aiheuttanut Portugalissa vakavia taloudellisia ja rahoituksellisia häiriöitä, Portugali pyysi 7 päivänä huhtikuuta 2011 virallisesti rahoitustukea Euroopan unionilta, niiltä jäsenvaltioilta, joiden rahayksikkö on euro, ja Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF) tavoitteenaan tukea luottamuksen palauttamiseen tähtäävää toimenpideohjelmää, mahdollistaa talouden paluu kestäväan kasvuun sekä turvata rahoitusvakaus Portugalissa, euroalueella ja unionissa. Portugalin hallitus ja komission, IMF:n ja Euroopan keskuspankin (EKP) yhteinen edustus pääsivät 3 päivänä toukokuuta 2011 yhteisymmärrykseen laajasta, vuoden 2014 puoliväliin jatkuvasta kolmi- vuotisesta toimenpideohjelmasta, joka olisi vahvistettava talous- ja finanssipolitiikasta tehdyssä yhteisymmärrys- pöytäkirjassa sekä erityisiä talouspoliittisia ehtoja koske-

vassa yhteisymmärryspöytäkirjassa. Kaksi suurinta oppositiopuoluetta tuki tätä toimenpideohjelmää.

- (3) Portugalin komissiolle ja neuvostolle toimittaman ohjelmaluonnoksen talous- ja rahoitussopeutusohjelmaksi, jäljempänä 'ohjelma', tavoitteena on palauttaa luottamus valtiontalouteen ja pankkisektoriin sekä tukea kasvua ja työllisyyttä. Ohjelmaan sisältyy kattavia toimia kolmella alueella. Ensinnäkin perusteellisilla, etupainotteisilla rakenneuudistuksilla pyritään edistämään potentiaalista kasvua, luomaan työpaikkoja ja parantamaan kilpailukykyä (muun muassa fiskaalisella devalvaatiolla). Ohjelmaan sisältyvät erityisesti työmarkkinoiden, tuomioistuinjärjestelmän, verkkotoimialojen sekä asunto- ja palvelusektorin uudistukset talouden kasvupotentiaalin lujittamiseksi, kilpailukyyn parantamiseksi ja talouden sopeutuksen helpottamiseksi. Toiseksi siihen sisältyy uskottava ja tasapainoinen julkisen talouden vakauttamisstrategia, jota tuetaan toteuttamalla rakenteellisia julkisen talouden toimia sekä tehostamalla julkisen talouden harjoittamaa julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien ja valtion omistamien yritysten valvontaa, jotta julkisen talouden brutto- velka suhteessa BKT:hen saataisiin kääntymään vakaaseen laskuun keskipitkällä aikavälillä. Viranomaiset ovat sitoutuneet supistamaan alijäämän 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen viimeistään vuonna 2013. Kolmanneksi ohjelmaan sisältyy pääomapohjan vahvistamiseen ja pankkien sopeutukseen perustuva rahoitussektorin strategia, mukaan lukien markkinaperusteiset mekanismit, joita tuetaan suojajärjestelyin, rahoitusalan turvaamiseksi siltä varalta, että sopeutus tapahtuu hallitsemattomasti.
- (4) Komission nykyisten ennusteiden mukaan BKT:n nimelliskasvu (-1,2 % vuonna 2011, -0,5 % vuonna 2012, 2,5 % vuonna 2013 ja 3,9 % vuonna 2014) ja julkisen talouden tavoitteet johtavat siihen, että velka suhteessa BKT:hen kasvaa 101,7 prosenttiin vuonna 2011, 107,4 prosenttiin vuonna 2012, 108,6 prosenttiin vuonna 2013 ja 107,6 prosenttiin vuonna 2014. Velka suhteessa BKT:hen vakaantuisi näin ollen vuonna 2013, minkä jälkeen se ryhtyisi alenemaan olettaen, että alijäämää saadaan jatkossakin supistettua. Velkadynamiikkaan vaikuttavat useat talousarvion ulkopuoliset rahoitustoimet, joiden odotetaan kasvattavan velkaa suhteessa BKT:hen 1¼ prosenttiyksikköä vuonna 2011 ja ¾ prosenttiyksikköä vuosittain ajanjaksolla 2012–2014. Toimiin sisältyvät huomattavat rahoitusomaisuuden hankintatoimet, erityisesti mahdollinen pankkien pääomapohjan vahvistaminen ja valtion omistamien yritysten rahoitustoimet (½ prosenttia suhteessa BKT:hen vuosittain ajanjaksolla

⁽¹⁾ EUVL L 118, 12.5.2010, s. 1.

- 2011–2014). Toisaalta yksityistämistä saatavilla tuloilla, joiden määrä on yhteensä noin 3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuoteen 2013 asti, tuetaan velan supistamista.
- (5) Komission yhdessä EKP:n ja IMF:n tekemien arvioiden mukaan Portugali tarvitsee rahoitusta yhteensä 78 miljardia (78 000 miljoonaa) euroa kesäkuusta 2011 vuoden 2014 puoliväliin saakka. Julkisen talouden merkittävistä sopeutustoimista huolimatta valtiontalouden rahoituskuilu saattaa olla 63 miljardia euroa ohjelmakaudella. Oletuksena on, että keskipitkät ja pitkäaikaiset lainat eivät ole mahdollisia ennen vuoden 2013 ensimmäistä puoliskoaa. Portugalin oletetaan pystyvän uusimaan osan olemassa olevista lyhytaikaisista lainoistaan, mutta ohjelmaan sisältyy myös rahoituspuskuri sen varalta, että rahoitusta koskevasta komission perusskenaariosta poiketaan yllättäen. Portugalia kannustetaan ylläpitämään ja sopeuttamaan rahoitusmarkkinatoimiaan markkinoille pääsyn ja luottamuksen lisäämiseksi. Ohjelmaan sisältyvä rahoitusala koskeva strategia, jolla luottamus Portugalin pankkijärjestelmään pyritään palauttamaan kestävältä perustalta, edellyttää, että pankkiryhmien rajoituksettomien ensisijaisten omien varojen suhdeluku (Core tier 1) saadaan nostettua 9 prosenttiin viimeistään vuoden 2011 lopussa ja 10 prosenttiin viimeistään vuoden 2012 lopussa ja että se säilyy sen jälkeen tällä tasolla. Tarvittavan pääoman tarjoamiseksi ohjelmaan sisältyy pankkitukijärjestelmä, jonka suuruus on enintään 12 miljardia euroa, siltä varalta, ettei markkinaperusteisia ratkaisuja löydetä. Käytännössä rahoituksen tarve voi kuitenkin jäädä huomattavasti pienemmäksi erityisesti, jos markkinaolosuhteet kohenevat huomattavasti eikä pankkisektorille aiheudu tuntuvia tappioita ohjelmakaudella.
- (6) Ohjelma on tarkoitettu rahoittamaan ulkoisista lähteistä saatavalla rahoituksella. Unioni myöntäisi Portugalille tukea enintään 52 miljardia euroa Euroopan rahoitusvakautusmekanismista (ERVM), joka perustettiin asetuksella (EU) N:o 407/2010, ja Euroopan rahoitusvakautusvälineestä. Lisäksi Portugali on pyytänyt IMF:ltä laajennetun rahoitusjärjestelyn mukaista 23,742 miljardin erityisnosto-oikeuden (26 miljardin euroa 5 päivän toukokuuta 2011 valuuttakurssilla) lainaa. Euroopan rahoitusvakautusmekanismin tuki olisi myönnettävä samankaltaisin ehdoin ja edellytyksin kuin IMF:n tuki. Komission olisi hallinnoitava unionin rahoitustukea.
- (7) Neuvoston olisi tarkastettava Portugalin talouspolitiikkaa säännöllisesti.
- (8) Portugalin kanssa sovitut erityiset talouspoliittiset ehdot olisi vahvistettava erityisiä talouspoliittisia ehtoja koskevassa yhteisymmärryspöytäkirjassa, jäljempänä 'yhteisymmärryspöytäkirja'. Yksityiskohtaiset rahoitusehdot olisi vahvistettava lainanjärjestelysopimuksessa.
- (9) Komission olisi yhteistyössä EKP:n kanssa tarkistettava säännöllisin väliajoin, että tukeen liittyvät talouspoliittiset ehdot täyttyvät. Tarkastukset tehdään tarkastuskäynteinä ja Portugalin viranomaisten säännöllisen raportoinnin perusteella.
- (10) Komission olisi annettava ohjelman koko täytäntöönpanon ajan ohjausta ja teknistä apua yksittäisillä osa-alueilla.
- (11) Unionin rahoitustuella rahoitettujen toimien on oltava unionin politiikan mukaisia ja noudatettava unionin lainsäädäntöä. Rahoituslaitoksia tukevat toimet on toteutettava unionin kilpailusääntöjä noudattaen.
- (12) Tuki olisi myönnettävä ohjelman menestyksellisen täytäntöönpanon tukemiseksi,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Unioni myöntää Portugalille lainan, jonka määrä on enintään 26 miljardia euroa ja keskimääräinen erääntymisaika enintään 7,5 vuotta.
2. Rahoitustuki on saatavilla kolmen vuoden ajan ensimmäisestä tämän päätöksen voimaantulon jälkeisestä päivästä alkaen.
3. Komissio asettaa unionin rahoitustuen Portugalin käyttöön enintään 14 erässä. Kukin erä voidaan nostaa yhdellä kerralla tai useammassa osakerässä. Ensimmäisessä erässä kunkin osan erääntymisaika voi olla pidempi kuin 1 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen enimmäiserääntymisaika. Tällöin seuraavien osajen erääntymisaikat on vahvistettava niin, että 1 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen enimmäiserääntymisaika saavutetaan, kun kaikki erät on nostettu.
4. Ensimmäinen erä annetaan käyttöön lainajärjestelysopimuksen ja yhteisymmärryspöytäkirjan voimaantulon jälkeen. Myöhempien osajen ehtona on komission yhteistyössä EKP:n kanssa tekemä myönteinen tarkastelu, jonka mukaan Portugali noudattaa tämän päätöksen ja yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisia yleisiä talouspoliittisia ehtoja.
5. Portugalin on maksettava unionin myöntämän rahoituksen kustannukset kustakin osajen erästä lisättyinä 215 peruspisteen marginaalilla, mikä johtaa IMF:n tukea vastaaviin edellytyksiin.
6. Lisäksi Portugalilta peritään asetuksen (EU) N:o 407/2010 7 artiklassa tarkoitettujen kustannukset.
7. Lainan rahoittamiseksi on tarvittaessa sallittua käyttää harvituksi koronvaihtosopimuksia korkeinta luottoluokkaa olevien osapuolten kanssa ja aikaistaa varainhankintaa.
8. Komissio päättää seuraavien erien suuruudesta ja käyttöön antamisesta. Komissio päättää osajen suuruudesta.

2 artikla

1. Komissio hallinnoi tukea ottaen huomioon Portugalin sitoumukset.

2. Komissio sopii yhteistyössä EKP:n kanssa Portugalin viranomaisten kanssa rahoitustukeen liittyvistä 3 artiklan mukaisista erityisistä talouspoliittisista ehdoista. Nämä ehdot on vahvistettava 1 kohdassa tarkoitettujen sitoumusten mukaisesti yhteisymmärryspöytäkirjassa, jonka komissio ja Portugalin viranomaiset allekirjoittavat. Yksityiskohtaiset rahoitusehdot on vahvistettava komission kanssa tehtävässä lainanjärjestelysopimuksessa.

3. Komissio tarkastaa säännöllisin väliajoin (vähintään neljännesvuosittain) yhteistyössä EKP:n kanssa, että tukeen liittyvät talouspoliittiset ehdot täyttyvät, ja raportoi tästä talous- ja rahoituskomitealle ennen kunkin lainaerän maksamista. Portugalin viranomaisten on tehtävä täysimääräistä yhteistyötä komission ja EKP:n kanssa ja annettava niiden käyttöön kaikki tätä varten tarvittavat tiedot. Komissio ilmoittaa talous- ja rahoituskomitealle lainanoton mahdollisesta jälleenerahoituksesta tai rahoitusehtojen muuttamisesta.

4. Portugalin on hyväksyttävä ja pantava täytäntöön makrotalouden vakauttamiseksi lisätoimenpiteitä, jos tällaiset toimenpiteet ovat tarpeen tukiohjelman voimassaoloaikana. Portugalin viranomaisten on kuultava komissiota ja EKP:tä ennen tällaisten lisätoimenpiteiden hyväksymistä.

3 artikla

1. Hyväksytään Portugalin viranomaisten laatima luonnos talous- ja rahoitussopeutusohjelmaksi, jäljempänä 'ohjelma'.

2. Kukin ensimmäistä erää seuraava erä maksetaan sillä edellytyksellä, että ohjelma on pantu täytäntöön tyydyttävästi ja erityisesti että yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettuja erityisiä talouspoliittisia ehtoja noudatetaan. Näihin kuuluvat erityisesti tämän artiklan 4–8 kohdassa säädetty toimenpiteet.

3. Julkisen talouden alijäämä ei saa ylittää 10 068 miljoonaa euroa (5,9 % suhteessa BKT:hen nykyisten ennusteiden perusteella) vuonna 2011, 7 645 miljoonaa euroa (4,5 % suhteessa BKT:hen) vuonna 2012 eikä 5 224 miljoonaa euroa (3,0 % suhteessa BKT:hen) vuonna 2013 liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvien vaatimusten mukaisesti. Tätä alijäämää laskettaessa huomioon ei oteta hallitukseen laatimaan rahoitusalan strategiaan sisältyvien pankkien tukitoimenpiteiden mahdollisia julkisen talouden kustannuksia. Vakautuksen on perustuttava laadukkaisiin pysyviin toimenpiteisiin ja heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kohdistuvan vaikutuksen minimointiin.

4. Portugalin on toteutettava 5–8 kohdassa mainitut toimenpiteet ennen kunkin kyseessä olevan vuoden loppua; vuosien 2011–2014 tarkat määrääjat täsmennetään yhteisymmärryspöytäkirjassa. Portugalin on oltava valmiina hyväksymään uusia vakauttamistoimia alijäämän supistamiseksi alle 3 prosentin suhteessa BKT:hen viimeistään vuonna 2013, jos tavoitteista poiketaan.

5. Portugalin on toteutettava seuraavat toimenpiteet vuoden 2011 loppuun mennessä yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti:

- a) Portugalin on toteutettava kaikilta osin vuoden 2011 talousarviossa vahvistetut julkisen talouden vakauttamistoimenpiteet, joiden arvo on noin 9 miljardia euroa, ja ennen toukokuuta 2011 vahvistetut lisätoimenpiteet, joiden arvo on yli 400 miljoonaa euroa. Näiden toimenpiteiden tavoitteena on saada julkisen talouden alijäämä supistumaan 3 kohdassa tarkoitettussa määrääjassa. Vuoden 2011 talousarviossa kaavailtuja tulopuolen toimenpiteitä, joiden arvo on 3,4 miljardia euroa, on täydennettävä sosiaaliturvamaksujen korotuksin tiukentamalla tarkastuksia ja kantamalla harjoittelijoilta pakollinen maksu. Vuoden 2011 talousarviossa kaavailtujen menopuolen toimenpiteiden lisäksi on toteutettava lisätoimenpiteitä, jotka synnyttävät säästöjä terveydenhuoltoalalla, pienentävät valtion omistamille yrityksille maksettavia tukia ja alentavat sosiaalisia tulonsiirtoja.
- b) Portugalin on hyväksyttävä toimenpiteitä, joilla lujitetaan uskottavaa julkisen talouden strategiaa ja tiukennetaan julkisen talouden kehystä. Portugalin on toteutettava kaikilta osin uudessa julkisen talouden kehystä koskevassa laissa vahvistetut toimenpiteet, joihin sisältyvät muun muassa keskipitkän aikavälin julkisen talouden kehysten laatiminen, perinpohjaisen analyysin valmistelu julkisen talouden strategiasta ja riippumattoman finanssipoliittisen neuvoston perustaminen. Paikallisten ja alueellisten rahoituskehysten on oltava uuden julkisen talouden kehystä koskevan lain mukaisia. Portugalin on tehostettava julkista taloutta ja erityisesti maksurästejä koskevaa raportointia ja seurantaa. Portugalin on osana talousarviomenettelyä käynnistettävä julkisen talouden riskien, myös julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksiin ja valtion omistamiin yrityksiin liittyvien riskien, järjestelmällinen ja säännöllinen analysointi.
- c) Portugalin on toteutettava ensimmäiset toimenpiteet, joilla pyritään lujittamaan työmarkkinoiden toimintaa rajoittamalla erorahoja ja joustavoittamalla työaikajärjestelyjä.
- d) Energia-alalla Portugalin on toteutettava toimenpiteitä helpottaakseen pääsyä Iberian niemimaan kaasumarkkinoille ja edistääkseen niiden perustamista sekä tarkasteltava uudelleen sähköntuotannon tuki- ja korvausjärjestelmiä. Muilla verkko- toimialoilla, erityisesti liikenteen, televiestinnän ja postipalvelujen alalla, Portugalin on toteutettava lisätoimenpiteitä kilpailun ja joustavuuden edistämiseksi.
- e) Portugalin on toteutettava pikaisesti toimia kilpailun ja talouden sopeutumiskyvyn parantamiseksi. Toimiin sisältyvät valtionyhtiöiden erioikeuksien poistaminen, kilpailulainsäädännön tarkistaminen sen tehostamiseksi sekä sijoittautumiseen ja rajatylittävään palveluntarjontaan sovellettavien vaatimusten keventäminen.
- f) Liiketoimintaympäristön kilpailukyvyn parantamiseksi ja julkisten menojen tehokkuuden parantamiseksi Portugalin on parannettava julkisiin hankintoihin sovellettavia käytäntöjä ja sääntöjä.

6. Portugalin on toteutettava seuraavat toimenpiteet vuoden 2012 aikana yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti:

- a) Työvoimakustannusten alentamiseksi ja kilpailukyvyn parantamiseksi vuoden 2012 talousarvioon on sisällyttävä verojärjestelmän tarkistus, jolla ei ole vaikutusta talousarvioon.
- b) Vuoden 2012 talousarvioon on sisällytettävä julkisen talouden vakauttamistoimia vähintään 5,1 miljardin euron edestä, jotta julkisen talouden alijäämä saadaan supistettua 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa määräjassa.
- c) Vuoden 2012 talousarviossa menoja on vähennettävä vähintään 3,5 miljardia euroa. Tähän sisältyvät kattava keskushallinnon uudelleenjärjestely, päällekkäisyyksien ja muunlaisen tehottomuuden poistaminen, leikkaukset koulutuksen ja terveydenhuollon aloilla, alue- ja paikallisviranomaisille tehtävien tulonsiirtojen alentaminen, julkisen sektorin työpaikkojen vähentäminen, eläkkeiden mukautukset sekä pääomameinojen ja muiden menojen alennukset ohjelman mukaisesti.
- d) Tulopuolella talousarvioon sisältyvät toimenpiteet, joiden vaikutus koko vuoden aikana on noin 1,5 miljardia euroa ja joilla laajennetaan veropohjaa yhtiö- ja henkilötuloverotuksessa vähentämällä verovähennyksiä ja erityisjärjestelmiä, varmistetaan eläkkeisiin ja ansiotuloihin sovellettavien henkilötuloverovähennysten lähentyminen, muutetaan kiinteistöverotusta vähentämällä vapautuksia huomattavasti, laajennetaan alv-määräytymisperusteita vähentämällä vapautuksia ja tarkistamalla luettelot tavaroista ja palveluista, joihin sovelletaan alennettua, keskimääräistä ja korkeampaa kantaa, sekä korotetaan valmisteveroja. Näitä toimenpiteitä täydennetään toteuttamalla toimia verokierron, petosten ja epävirallisen talouden torjumiseksi.
- e) Portugalin on luotava vankka oikeudellinen ja institutionaalinen kehys julkisen talouden riskien arvioimiseksi ennen yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuussopimusten tekemistä. Portugalin on niin ikään hyväksyttävä laki, jolla säännellään valtion omistamien yritysten perustamista ja toimintaa keskushallinnon, alueellisella ja paikallisella tasolla. Portugalin ei saa tehdä uusia yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuussopimuksia eikä perustaa valtion omistamia yrityksiä, ennen kuin uudelleentarkastelu on valmis ja uusi oikeudellinen rakenne luotu.
- f) Portugalin paikallishallinto koostuu tällä hetkellä 308 kunnasta ja 4 259 piiristä. Portugalin on laadittava tehostamissuunnitelma näiden yksiköiden uudelleenorganisoinniseksi ja niiden lukumäärän vähentämiseksi merkittävästi siten, että muutokset tulevat voimaan seuraavan paikallisvaalikauden alussa.
- g) Portugalin on nykyaikaistettava tulojen hallinnointia perustamalla yksi vastuuyksikkö, vähentämällä kunnanvirastojen lukumäärää ja poistamalla verovalitusjärjestelmässä vielä jäljellä olevat pultonkaulat.
- h) Portugalin on annettava lainsäädäntöä työttömyysvakuutusjärjestelmän uudistamiseksi muun muassa lyhentämällä työttömyysvakuutusetuksien kesto enintään 18 kuukauteen,

rajoittamalla työttömyyskorvaukset 2,5 x sosiaaliturvaindeksiin, vähentämällä etuuksia työttömyyskauden aikana, lyhentämällä vähimmäismaksuaikaa ja laajentamalla järjestelmä tiettyihin itsenäisten ammatinharjoittajien luokkiin. Aktiivisia työmarkkinapolitiikkoja on lujitettava nykyisten käytäntöjen tarkastelun ja hyväksytyin toimintasuunnitelman perusteella.

- i) Erorahajärjestelmä on yhdenmukaistettava muiden EU:n jäsenvaltioiden käytäntöihin yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti.
- j) Ylityökorvauksia koskevaa sääntelyä on kevennettävä ja työaikajärjestelyjen joustavuutta lisäävä yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti.
- k) Makrotalouden epätasapainon korjaamiseksi Portugalin on edistettävä työpaikkojen luomista tukevaa ja yritysten kilpailukykyä parantavaa palkkakehitystä. Vähimmäispalkkoja voidaan korottaa vain, jos se on perusteltua talouden ja työmarkkinoiden kehityksen perusteella. Nykyisten palkkanuovottelujärjestelmien puutteiden korjaamiseksi on toteutettava toimenpiteitä, joihin sisältyy lainsäädäntö työehtosopimusten laajentamiseen sovellettavien perusteiden ja menettelyjen määrittämiseksi uudelleen ja yrityskohtaisten sopimusten helpottamiseksi.
- l) Keskiasteen ja ammatillisen koulutuksen laadun parantamiseksi on laadittava toimintasuunnitelma.
- m) Tuomioistuinjärjestelmän toimintaa on parannettava toteuttamalla tuomioistuinjärjestelmän uudistamista koskevassa suunnitelmassa ehdotetut toimenpiteet ja käsittelemällä kesken olevat tapaukset, jotta toimenpiteet voidaan kohdentaa tuomioistuihin kertyneen ruuhkan purkamiseen ja vaihtoehtoisten riitojenratkaisumenettelyjen edistämiseen.
- n) Kilpailuedellytyksiä on parannettava varmistamalla kansallisten sääntelyviranomaisten itsenäisyys ja resurssit. Asiantuntijapalvelut on vapautettava parantamalla ammatillisen pätevyyden puitteita ja poistamalla säänneltyjä ammatteja koskevat rajoitukset.
- o) Sähkön ja kaasun vähittäismarkkinoiden säännellyt hinnat on poistettava.

7. Portugalin on toteutettava seuraavat toimenpiteet vuoden 2013 aikana yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti:

- a) Vuoden 2013 talousarvioon on sisällytettävä julkisen talouden vakauttamistoimia vähintään 3,2 miljardin euron edestä, jotta julkisen talouden alijäämä saadaan supistettua 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua määräjassa. Erityisesti menopuolella menoja on supistettava vuoden 2013 talousarviossa vähintään 2,5 miljardia euroa. Tähän sisältyvät seuraavat: menojen supistaminen keskushallinnossa sekä koulutuksen ja terveydenhuollon aloilla, alue- ja paikallisviranomaisille tehtävien tulonsiirtojen alentaminen, julkisen sektorin työntekijöiden lukumäärän vähentäminen ja valtion omistamien yritysten kustannusten karsiminen.

- b) Talousarvioon on sisällytettävä erityisesti seuraavat tulopuolen toimenpiteet, joilla kerätään lähes 0,8 miljardia euroa lisätuloja: yhtiö- ja henkilötuloverotuksen veropohjan laajentaminen entisestään, valmisteverojen korotukset ja kiinteistöverotuksen muuttaminen. Portugalin on parannettava liiketoimintaympäristöä vähentämällä hallinnollista rasitetta sen avulla, että yksinkertaistamisuudistukset laajennetaan talouden kaikille aloille (keskitetyt asiointipisteet ja hankkeet, joiden toteuttamiseen ei tarvita lupaa) ja helpottamalla pk-yritysten luotonsaantia muun muassa kaupallisissa toimissa tapahtuvien maksuviivästyksen⁽¹⁾ torjumisesta annetun direktiivin 2011/7/EU täytäntöönpanon myötä.
- c) Portugalin on saatava tuomioistuimiin kertyneen ruuhkan purkaminen päätökseen.
8. Luottamuksen palauttamiseksi rahoitusalaan Portugalin on vahvistettava pankkisektorin pääomapohjaa riittävästi, sopeutettava pankkien taserakennetta asianmukaisesti ja ratkaistava Banco Português de Negócios -tapaus. Tähän liittyen Portugalin on rahoitusvakauden säilyttämiseksi kehitettävä Portugalin pankkiryhmien tulevaa rakennetta ja toimintaa koskeva strategia, jonka Euroopan komissio, EKP ja IMF hyväksyvät. Erityisesti, yhteisymmärryspöytäkirjassa täsmennettyjen vuosia 2011–2014 koskevien määräaikojen puitteissa, Portugalin on
- a) muutettava lainsäädäntöään valtion takaamien pankkien tarvittavan suuruisen joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskun helpottamiseksi yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti;
- b) hyväksyttävä toukokuun 2011 loppuun mennessä tarvittavat säännöt, joiden mukaan pankkien on nostettava rajoituksettomien ensisijaisten omien varojen suhdelukunsa (Core tier 1) 9 prosenttiin viimeistään vuoden 2011 lopussa ja 10 prosenttiin viimeistään vuoden 2012 lopussa (ja säilytettävä sen jälkeen tämä taso);
- c) varmistettava, että pankit laativat kesäkuun loppuun 2011 mennessä pankkikohtaiset keskipitkän aikavälin varainhankintasuunnitelmat vakaan markkina-aseman saavuttamiseksi Portugalin keskuspankin ja EKP:n määrääjoihin vahvistamien velkaantumisasetta koskevien tavoitteiden mukaisesti. Portugalin keskuspankki ja EKP tarkastelevat yhteistyössä komission ja IMF:n henkilökunnan kanssa näiden rahoitussuunnitelmien toteutettavuutta ja niiden vaikutusta velkaantumisasetta koskeviin tavoitteisiin;
- d) vahvistettava määrääjoihin selkeät pankkien velkaantumisasetta koskevat tavoitteet ja parannettava vakavaraisuuden ja tasesopeutuksen arviointia koskevia puitteita vuoden 2011 aikana;
- e) varmistettava, että valtion omistamaa Caixa Geral de Depósitos -pankkia virtaviivaistetaan sen keskeisen toiminnan pääomapohjan kasvattamiseksi tarvittavalla tavalla, ja käynnistettävä menettely Banco Português de Negócios -pankin myymiseksi nopeutetulla aikataululla. Tätä varten Portugalin on toimitettava uusi suunnitelma, jonka komissio hyväksyy valtiontukisääntöjen mukaisesti;
- f) muutettava viimeistään vuoden 2011 lopussa pankkien ja yritysten varhaiseen kriisinratkaisuun samoin kuin talletussuojarahastoon ja keskinäisten maatalousluottolaitosten taakurahastoon liittyvää lainsäädäntöä tallettajien suojelemiseksi ja rakenneuudistuksen helpottamiseksi. Erityisesti näillä rahastoilla olisi voitava säilyttää mahdollisuus rahoittaa vaikeuksissa olevien luottolaitosten uudelleenjärjestelyitä, lukuun ottamatta lisäpääomittamista. Tällaiselle rahoitukselle on asetettava katto, joka vastaa taattujen talletusten määrää, joka olisi maksettava selvitystilassa, ja se voidaan sallia ainoastaan siinä tapauksessa, että se ei vaikuta rahastojen pääasialliseen tarkoitukseen;
- g) muutettava marraskuun 2011 loppuun mennessä konkurssilainsäädäntöään sen varmistamiseksi, että taatuille talletuksille ja/tai varoille (suoraan tai sijaantulon kautta) myönnetään etusija takaamattomiin velkoihin nähden selvitystilassa olevan luottolaitoksen osalta sekä mahdollistetaan elinkeipoisten yritysten tehokkaat tukitoimet;
- h) kannustettava yksityisiä sijoittajia säilyttämään kokonaisvastuunsa vapaaehtoisuuden pohjalta.
9. Komissio antaa julkisen talouden, rahoitusjärjestelmän ja rakenteiden uudistusta koskevaa jatkuvaa ohjausta ja neuvontaa sen varmistamiseksi, että ohjelman ehdot täytetään asianmukaisesti ja epätasapaino korjataan kestävästi. Komissio tarkastelee säännöllisesti Portugalille annettavan tuen tarjoamassa kehyydessä yhdessä IMF:n ja EKP:n kanssa toimenpiteiden tehokkuutta sekä taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia ja suosittaa tarpeellisia korjaavia toimia, jotta voidaan edistää kasvua ja työpaikkojen luomista, turvata julkisen talouden tarvittava vakauttaminen sekä minimoida haitalliset yhteiskunnalliset vaikutukset, joista erityisesti Portugalin yhteiskunnan kaikkein heikoimmassa asemassa olevat jäsenet voivat kärsiä.

4 artikla

Portugalin on avattava Portugalin keskuspankissa erityinen tili unionin rahoitustuen hoitamiseksi.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Portugalin tasavallalle.

6 artikla

Päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 30 päivänä toukokuuta 2011.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
CSÉFALVAY Z.

⁽¹⁾ EUVL L 48, 23.2.2011, s. 1.